

Anti- Pestprotocol

De Nieuwe Weg
2023

Inhoud

Inhoud	2
Inleiding	3
Pesten of plagen	3
Preventieve maatregelen	3
Repressieve maatregelen: het stappenplan	4
Bijlagen 1: Begeleiding van de pester	6
Bijlagen 2: Begeleiding van de gepeste	7
Bijlagen 3: Ouder(s) en of verzorger(s)	8

Inleiding

Dit pestprotocol heeft als doel om alle kinderen zich veilig te laten voelen bij op school, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Pesten of plagen

Als je geplaagd wordt, kun je altijd terugplagen. Daar ontstaan geen problemen van. Plagen is niet gemeen, plagen is voor alle partijen grappig. Om plagen kun je lachen, niet iedere keer dezelfde is aan de beurt. Plagen is ook meestal 1 tegen 1 en is makkelijk te stoppen. Het is niet zo dat je met plagen niet op hoeft te letten. Als dezelfde persoon lang of veel geplaagd wordt, dan kan het zijn dat de ontvanger het niet meer leuk vindt. En dan is het pesten geworden.

Soms wordt de vraag gesteld is het nu plagen of pesten, daar is maar één antwoord op. De ontvanger bepaalt of het plagen of pesten is. De zender kan het nog net zo leuk bedoelt of gezegd hebben, de ontvanger bepaald.

Bij Pesten is de sfeer juist niet positief en er is altijd sprake van meer tegen 1. Er is sprake van een machtsverschil, het slachtoffer is niet in staat tegen de sterkere partij (pestkop met meelopers) te verweren. Pesten is altijd gemeen bedoeld en het kan niet in je eentje worden gestopt. Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door een leerling of een groep leerlingen van één of meer klasgenoten, die niet (meer) in staat zijn zichzelf te verdedigen.

Preventieve maatregelen

Op schoolniveau hebben we met elkaar de volgende afspraken gemaakt:

1. De leerkracht bespreekt met de leerlingen de algemene afspraken en regels in de school en in de klas. Er wordt per klas een 'groepscontract' gemaakt, waarbij kinderen een handtekening zetten onder de groepsafspraken die gemaakt zijn. Met de kinderen wordt besproken wat het inhoudt als zij een handtekening zetten.
2. De kinderen van de groepen 1 t/m 8 werken met de superhelden van 'Orka'. Deze superhelden zetten de kinderen in bij een conflict. Bijvoorbeeld voor zichzelf opkomen, negeren of een slimme plek kiezen. Helpt deze superheld niet, is de volgende stap om het te melden bij de leerkracht.
3. In de groepen 5 t/m 8 kan er gekozen worden voor mediators in de groep. Deze twee mediators grijpen in bij kleine incidenten die plaatsvinden op het schoolplein. Daarnaast stellen ze de groepsleerkracht(en) op de hoogte van eventueel pestgedrag dat afspeelt in de groep.
4. Schoolbreed wordt er gewerkt met 'coöperatief leren'. Hierbij worden verschillende werkvormen toegepast om de samenwerking tussen leerlingen te stimuleren. Kinderen leren van elkaar, helpen elkaar en complimenteren elkaar voor het gemaakte werk.

Repressieve maatregelen: het stappenplan

Stappenplan anti pestprotocol

Vooraf: Iedere melding van pestgedrag dient serieus genomen te worden en te worden geverifieerd.

Op het moment dat een leerling, een ouder of een collega melding maakt van pestgedrag worden de volgende stappen ondernomen. Deze stappen zijn erop gericht om het pestgedrag zo snel mogelijk te stoppen. De stappen die gezet worden noteert de leerkracht in Parnassys.

Stap 1

De leerkracht heeft een afzonderlijk gesprek met de leerling die pest (de pester) en de leerling die gepest wordt (de gepeste). De leerkracht gebruikt bijlage 1 om alle gemaakte stappen te controleren. Aan de hand van zo concreet mogelijke voorvallen uit het recente verleden wordt een analyse gemaakt en de ernst van de situatie ingeschat. Indien wenselijk kan de leerkracht de intern begeleider en/ of de gedragsspecialist op de hoogte stellen.

Ouders worden bij deze stap nog niet geïnformeerd, om zo de pester de kans te geven zijn/haar gedrag te verbeteren. Dit is wel afhankelijk van de ernst van het pestgedrag.

Stap 2

De leerkracht heeft een gezamenlijk gesprek met de pester en de gepeste. Het probleem wordt duidelijk en helder geformuleerd. In overleg met beide partijen worden concrete afspraken gemaakt om pestgedrag tegen te gaan/ te stoppen. Ouders worden bij deze stap door de leerkracht geïnformeerd, zowel de ouders van de pester als de gepeste. Als er meerdere kinderen uit de groep betrokken zijn bij het pestgedrag zal de leerkracht klassikaal aandacht schenken aan het probleem. In de klas kunnen verschillende werkvormen van Orka worden ingezet. Er zal benadrukt worden dat alle kinderen zich veilig moeten voelen op school. Het melden van pesten is geen klikken. Angst om zaken te melden zal moeten worden weggenomen. Binnen één week vindt eerste evaluatie plaats. Leerkracht zal nauwkeurig observeren.

Stap 3

In geval dat ouders melding hebben gemaakt van pestgedrag *wordt er teruggekoppeld* naar de ouders. Er worden mededelingen gedaan m.b.t. de afspraken. Met de ouders wordt afgesproken dat er na de eerste evaluatie weer contact opgenomen zal worden. Deze stap zal ook worden genomen als de leerkracht de situatie als 'ernstig' inschat, zonder dat ouders melding hebben gemaakt.

Stap 4

Gesprek met pester en gepeste (leerkracht kan zelf inschatten wat het beste is: gezamenlijk of afzonderlijk). Is het gelukt om de afspraken na te komen? Bij de start van het traject wordt de situatie geëvalueerd. In eerste instantie na een week, bij gewenst resultaat na twee weken en bouwt het af naar ieder zorgoverleg.

Zo ja: dan de afspraken handhaven/bijstellen en een volgend gesprek over twee weken.

Zo nee: analyse opstellen, waardoor het mis is gegaan.

Leerkracht overlegt met de intern begeleider en/ of de gedragsspecialist. Er wordt een handelingsplan opgesteld voor de komende twee weken. Het team wordt hiervan op de hoogte gebracht. Daarnaast wordt dit met de ouders gecommuniceerd.

Stap 5

Na twee weken is er opnieuw een gesprek tussen leerkracht en leerlingen. Verslag wordt uitgebracht aan de intern begeleider en/ of de gedragsspecialist. Zijn de effecten positief: dan langzamerhand afbouwen. Zo niet: nieuw handelingsplan opstellen, waarbij eventueel ook externe deskundigheid ingeschakeld kan worden.

Opmerkingen:

1. Alle concrete acties en afspraken worden door de leerkracht vastgelegd in Parnassys.
 2. Acties en afspraken dienen erop gericht te zijn het pesten onmiddellijk te stoppen en het gedrag te veranderen.
 3. Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld. Dit gaat via het SOT. De leerkracht geeft de situatie aan in het SOT. Tijdens deze bijeenkomst wordt besproken welke deskundige hulp ingezet gaat worden, zoals de Schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.
- Eventueel kan er besloten worden om een stap 6 te ondernemen:

Stap 6

Gesprek met alle ouders uit de groep over het pestprobleem in de groep. Dit met name als er sprake is van een grote zwijgende groep onder de klasgenoten die niet op het pestgedrag reageert of durft te reageren. Dit gesprek wordt geleid door een directielid, intern begeleider en/of gedragsspecialist. De leerkracht(en) van de groep zijn aanwezig.

Doel: informatieverstrekking en wat kunnen ouders doen om het gedrag te beïnvloeden? Er zal ook gestimuleerd worden dat ouders onderling contact zoeken.

In het uiterste geval kunnen in goed overleg met alle partijen (leerkracht, team, ouders, intern begeleider en directie) nog twee stappen gezet worden:

Stap 7

Een leerling (pester of gepeste) wordt tijdelijk in een andere groep geplaatst. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

Stap 8

De pester wordt geschorst voor maximaal vijf dagen, afhankelijk van de ernst van de situatie. De schorsing verloopt via de directeur, in overleg met de ouders, het bevoegd gezag, de onderwijsinspectie en de leerplichtambtenaar. Mocht dit meerdere keren noodzakelijk zijn dan zal er met het bevoegd gezag worden overlegd of er een verwijderingsprocedure voor de pester(s) in gang kan worden gezet.

Dit anti-pestprotocol is door team, directie en MR vastgesteld en wordt om de vier jaar geëvalueerd.

Bijlage 1: Begeleiding van de pester

Tijdens een peestsituatie in de klas, is het belangrijk dat de leerkracht met de pester en de gepeste praat. Het doel van het gesprek is om een duidelijk beeld te krijgen van de situatie. In de geval van de pester is het belangrijk om een eerlijk beeld van de situatie te krijgen. Wat is de reden dat de persoon pest? Deze stappen helpen de leerkracht om een helder beeld te krijgen.

- Praten; zoek naar de reden van het ruzie maken (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen).
- Bespreek met de pester hoe het voelt om gepest te worden.
- Excuses aan laten bieden.
- In laten zien welke sterke en leuke kanten de gepeste heeft.
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regels. Straffen als het kind wel pest. Belonen (schouderklopje) wanneer een kind zich wel aan de regels houdt.
- Kinderen leren niet meteen kwaad te reageren, maar zich te beheersen. (Stop – denk – doe). De superhelden worden opnieuw besproken. Hoe kun je deze inzetten?
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten.

Oorzaken kunnen zijn:

- ✓ Een problematische thuissituatie
- ✓ Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
- ✓ Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- ✓ Voortdurend met elkaar de competitie aangaan
- ✓ Een voortdurende strijd om de macht in de klas of in de buurt

Wanneer de oorzaak van de pester helder is, kan de leerkracht en/of ouder(s) op zoek gaan naar een geschikte oplossing. Dit kan betekenen dat men zoekt naar een sport of club. Het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn. Daarnaast kan er ook hulp ingeschakeld worden. Denk hierbij aan een sociale vaardigheidstraining, Jeugdgezondheidszorg, huisarts of GGD.

Bijlage 2: Begeleiding van de gepeste

Uiteraard moet ook hulp aan het slachtoffer worden geboden. Kinderen die voortdurend worden gepest, kunnen op verschillende manieren reageren. De meeste kinderen worden passief en zitten er duidelijk mee. Een enkel gepest kind gaat zelf uitdagen. Beide vormen van gedrag zijn 'aangeleerd', in de zin van 'reacties op uitstoting'. Dit gedrag kan ook weer afgeleerd worden. In dit geval zijn bijvoorbeeld sociale vaardigheidstraining, op zelfverdediging, kanjertraining goede interventies.

Hieronder staat een stappenplan die de leerkracht toepast om de gepeste leerling te begeleiden:

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest.
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten.
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken.
- De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren. Zoeken en oefenen van een andere reactie, hierbij worden de superhelden van Orka gebruikt.
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s) Het gepeste kind niet overbeschermen bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

Bijlage 3: Ouder(s) en of verzorger(s)

Als ouder of verzorger heeft u het beste voor met uw kind en wilt u hem/haar graag helpen. Maar op welke manier kunt u uw kind het beste helpen. Hieronder staat per situatie hoe u het beste kan handelen.

Ouders van gepeste kinderen:

- a) Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- b) Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- c) Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- d) Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- e) Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- f) Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

- a) Neem het probleem van uw kind serieus.
- b) Raak niet in paniek: elk kind loopt kans een pester te worden.
- c) Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- d) Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- e) Besteed extra aandacht aan uw kind.
- f) Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- g) Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- h) Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat.

Alle andere ouders:

- a) Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- b) Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- c) Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- d) Geef zelf het goede voorbeeld.
- e) Leer uw kind voor anderen op te komen.
- f) Leer uw kind voor zichzelf op te komen.